

Svet
Evropske unije

Bruselj, 5. avgust 2016
(OR. en)

5368/2/16
REV 2

Medinstitucionalna zadeva:
2015/0073 (NLE)

COTRA 3
CDN 3

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Sporazum o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Kanado na drugi strani

SPORAZUM O STRATEŠKEM PARTNERSTVU
MED EVROPSKO UNIJO
IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER KANADO NA DRUGI STRANI

PREAMBULA

EVROPSKA UNIJA, v nadaljnjem besedilu: Unija,

ter

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, v nadaljnjem besedilu: države članice,

na eni strani ter

KANADA

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici, –

NA PODLAGI dolgoletnega prijateljstva med prebivalci Evrope in Kanade, ki temelji na obsežnih zgodovinskih, kulturnih, političnih in gospodarskih vezeh,

OB UPOŠTEVANJU napredka od Okvirnega sporazuma iz leta 1976 o trgovinskem in gospodarskem sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in Kanado, Izjave iz leta 1990 o čezatlantskih odnosih med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami ter Kanado, Skupne politične izjave iz leta 1996 o odnosih med EU in Kanado ter Skupnega akcijskega načrta EU in Kanade, Agende o partnerstvu med EU in Kanado iz leta 2004 ter Sporazuma med Evropsko unijo in Kanado iz leta 2005 o vzpostavitvi okvira za udeležbo Kanade v operacijah Evropske unije za krizno upravljanje,

V POTRDITEV zavezanosti demokratičnim načelom in človekovim pravicam, kot so določene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah,

V SKUPNEM PREPRIČANJU, da širjenje orožja za množično uničevanje pomeni eno od najresnejših groženj za mednarodno varnost,

IZHAJAJOČ IZ dolgoletne tradicije sodelovanja pri spodbujanju mednarodnih načel miru, varnosti in pravne države,

V POTRDITEV odločenosti za boj proti terorizmu in organiziranemu kriminalu na dvostranski in večstranski ravni,

NA PODLAGI skupne zavezanosti zmanjšanju revščine, spodbujanju vključujoče gospodarske rasti in podpiranju držav v razvoju pri njihovih prizadevanjih za politične in gospodarske reforme,

OB PRIZNAVANJU želje po spodbujanju gospodarske, socialne in okoljske razsežnosti trajnostnega razvoja,

S PONOSNIM SKLICEVANJEM na obsežne medosebne stike med njunimi državljani ter skupne zavezanosti varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov,

OB PRIZNAVANJU pomembne vloge, ki jo lahko imajo učinkovite multilateralne organizacije pri spodbujanju sodelovanja in doseganju pozitivnih rezultatov v zvezi s svetovnimi vprašanji in izzivi,

OB UPOŠTEVANJU njunih dinamičnih trgovinskih in naložbenih odnosov, ki se bodo z učinkovitim izvajanjem celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma še okrepili,

OB UPOŠTEVANJU dejstva, da so določbe tega sporazuma, ki sodijo v področje uporabe naslova V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, zavezujoče za Združeno kraljestvo in Irsko kot ločeni pogodbenici in ne kot del Evropske unije, razen če Evropska unija skupaj z Združenim kraljestvom in/ali Irsko uradno obvesti Kanado, da so za Združeno kraljestvo ali Irsko kot del Evropske unije zavezujoče v skladu s Protokolom št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije. Če navedene določbe za Združeno kraljestvo in/ali Irsko kot del Evropske unije prenehajo biti zavezujoče v skladu s členom 4a Protokola št. 21, Evropska unija skupaj z Združenim kraljestvom in/ali Irsko nemudoma obvesti Kanado o morebitni spremembi njunega stališča, pri čemer te določbe zanj ostanejo zavezujoče. Enako velja za Dansko v skladu s Protokolom o stališču Danske, ki je priložen navedenima pogodbama,

OB UPOŠTEVANJU institucionalnih sprememb v Evropski uniji po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe,

OB POTRDITVI statusa, ki ga imata kot strateški partnerici, ter njune odločenosti za nadaljnjo krepitev in razvoj medsebojnih odnosov ter mednarodnega sodelovanja na podlagi vzajemnega spoštovanja in dialoga, da bi uresničevali skupne interese in vrednote,

V PREPRIČANJU, da bi se moralo takšno sodelovanje oblikovati pragmatično in postopoma v skladu z razvojem njunih politik –

STA SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

NASLOV I

TEMELJI SODELOVANJA

ČLEN 1

Splošna načela

1. Pogodbenici izražata podporo skupnim vrednotam, kot so navedene v Ustanovni listini Združenih narodov.
2. Pogodbenici si ob upoštevanju njunega strateškega odnosa prizadevata za večjo skladnost pri razvoju sodelovanja na dvostranski, regionalni in večstranski ravni.
3. Pogodbenici izvajata ta sporazum na podlagi skupnih vrednot ter načel dialoga, vzajemnega spoštovanja, enakovrednega partnerstva, multilateralizma, soglasja in spoštovanja mednarodnega prava.

NASLOV II

ČLOVEKOVE PRAVICE, TEMELJNE SVOBOŠČINE, DEMOKRACIJA IN PRAVNA DRŽAVA

ČLEN 2

Varovanje in spodbujanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin

1. Spoštovanje demokratičnih načel ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so določene v Splošni deklaraciji človekovih pravic ter obstoječih mednarodnih pogodbah o človekovih pravicah in drugih pravno zavezujočih aktih, katerih pogodbenice so Unija ali njene države članice in Kanada, je temelj notranje in mednarodne politike posameznih pogodbenic ter predstavlja bistveni element tega sporazuma.
2. Pogodbenici si prizadevata sodelovati na tem področju in zagotoviti spoštovanje teh pravic in načel v svojih politikah ter spodbujata druge države, naj ravnajo v skladu s temi mednarodnimi pogodbami o človekovih pravicah in pravno zavezujočimi akti ter uresničujejo obveznosti, ki jih imajo na področju človekovih pravic.
3. Pogodbenici sta zavezani k spodbujanju demokracije, vključno s svobodnim in pravičnim volilnim postopkom, ki je v skladu z mednarodnimi standardi. Posamezna pogodbenica obvesti drugo pogodbenico o svojih misijah za opazovanje volitev in jo po potrebi povabi k sodelovanju.

4. Pogodbenici priznavata pomembnost pravne države za varstvo človekovih pravic in za učinkovito delovanje institucij upravljanja v demokratični državi. To vključuje obstoj neodvisnega pravosodnega sistema, enakosti pred zakonom, pravico do poštenega sojenja in dostop posameznikov do učinkovitega pravnega sredstva.

NASLOV III

MEDNARODNI MIR IN VARNOST TER UČINKOVIT MULTILATERALIZEM

ČLEN 3

Orožje za množično uničevanje

1. Pogodbenici menita, da je širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, tako med državnimi kakor nedržavnimi subjekti, ena od najresnejših groženj za mednarodno stabilnost in varnost.

2. Pogodbenici zato soglašata, da bosta s sodelovanjem prispevali k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, tako da bosta popolnoma spoštovali in izvajali obveznosti iz mednarodnih sporazumov o razoroževanju in neširjenju orožja ter iz resolucij Varnostnega Sveta ZN. Poleg tega po potrebi še naprej sodelujeta, da bi v okviru režimov za nadzor izvoza, katerih pogodbenici sta obe, podpirali prizadevanja za neširjenje orožja. Pogodbenici soglašata, da je ta določba bistveni element tega sporazuma.

3. Pogodbenici se poleg navedenega strinjata, da bosta sodelovali ter prispevali k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev tako, da:

- (a) po potrebi sprejmeta ukrepe za podpis, ratifikacijo ali pristop k vsem relevantnim mednarodnim pogodbam o razoroževanju in neširjenju orožja ter popolnoma izvajata vse obveznosti na podlagi pogodb, katerih pogodbenici sta, ter spodbujata druge države, da te pogodbe spoštujejo;
- (b) ohranjata učinkovit sistem nacionalnega nadzora izvoza, s katerim se nadzoruje izvoz blaga, povezanega z orožjem za množično uničevanje, vključno z nadzorom končne uporabe tehnologij z dvojno uporabo, ter preprečujeta nezakonito posredovanje pri trgovini s takšnih blagom in tranzit takšnega blaga, in ki vključuje učinkovite sankcije za kršitve nadzora izvoza;

(c) se borita proti širjenju kemičnega, biološkega in toksičnega orožja. Pogodbenici soglašata, da bosta s sodelovanjem v ustreznih forumih spodbujali pristop vseh držav k mednarodnim konvencijam, vključno s Konvencijo o kemičnem orožju (Konvencija o prepovedi razvoja, proizvodnje, kopičenja zalog in uporabe kemičnega orožja ter o njegovem uničenju) ter Konvencijo o prepovedi biološkega in toksičnega orožja (Konvencija o prepovedi izpopolnjevanja, proizvodnje in ustvarjanja zalog bakteriološkega (biološkega) in toksičnega orožja ter o njegovem uničenju).

4. Pogodbenici soglašata z uvedbo rednih srečanj na visoki ravni med EU in Kanado, da bi izmenjali mnenja o načinih za okrepitev sodelovanja v zvezi z vrsto vprašanj na področju neširjenja orožja in razoroževanja.

ČLEN 4

Osebno in lahko orožje

1. Pogodbenici se zavedata, da nedovoljena proizvodnja, prenos in dajanje v obtok osebnega in lahkega orožja, vključno s strelivom zanj, ter pretirano kopičenje, slabo upravljanje, neustrezno zavarovane zaloge in nenadzorovano širjenje tega orožja še naprej resno ogrožajo mir in mednarodno varnost.

2. Pogodbenici soglašata, da bosta izvajali svoje zaveze za preprečevanje nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, vključno s strelivom zanj, v okviru relevantnih mednarodnih instrumentov, vključno z Akcijskim programom ZN za preprečevanje vseh vidikov nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem, boj proti njim in njihovo izkoreninjenje, ter tudi obveznosti, ki izhajajo iz resolucij Varnostnega sveta ZN.

3. Pogodbenici si prizadevata sprejeti ukrepe za preprečevanje nezakonitega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem ter z usklajevanjem, dopolnjevanjem in iskanjem sinergij v okviru njunega sodelovanja po potrebi podpirati druge države v boju proti nezakonitemu trgovanju z osebnim in lahkim orožjem ter strelivom zanj na svetovni, regionalni in nacionalni ravni.

ČLEN 5

Mednarodno kazensko sodišče

1. Pogodbenici potrjujeta, da najhujše oblike kaznivih dejanj, ki zadevajo mednarodno skupnost, ne smejo ostati nekaznovane ter da je treba njihov učinkovit pregon zagotoviti z ukrepi na nacionalni ravni in z izboljševanjem sodelovanja na mednarodni ravni, med drugim z Mednarodnim kazenskim sodiščem (MSP).

2. Pogodbenici sta zavezani spodbujanju vsesplošne ratifikacije Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča ali pristopa vseh držav k njemu ter podpiranju njegovega učinkovitega nacionalnega izvajanja v državah, ki so pogodbenice Mednarodnega kazenskega sodišča.

ČLEN 6

Sodelovanje v boju proti terorizmu

1. Pogodbenici priznavata, da je boj proti terorizmu njuna skupna prioriteta, in poudarjata, da ga je treba izvajati ob spoštovanju pravne države, mednarodnega prava, zlasti Ustanovne listine Združenih narodov in relevantnih resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov, človekovih pravic, mednarodnega prava o beguncih in humanitarnega prava ter temeljnih svoboščin.
2. Pogodbenici vodita posvetovanja na visoki ravni o boju proti terorizmu in navežeta priložnostne stike, da bi spodbujali učinkovite skupne protiteroristične operacije ter mehanizme sodelovanja, kadar je to mogoče. To vključuje redne izmenjave informacij o seznamih teroristov, strategijah za preprečevanje nasilnega ekstremizma in pristopih k novim izzivom na področju boja proti terorizmu.
3. Pogodbenici sta zavezani spodbujanju celovitega mednarodnega pristopa k boju proti terorizmu pod okriljem Združenih narodov. Prizadevata si zlasti sodelovati pri krepitvi mednarodnega soglasja na tem področju, da bi se spodbujalo celovito izvajanje globalne strategije Združenih narodov za boj proti terorizmu in relevantnih resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov, kot je ustrezno.
4. Pogodbenici še naprej tesno medsebojno sodelujeta v okviru Globalnega foruma za boj proti terorizmu in njegovih delovnih skupin.

5. Pogodbenici se ravnata po mednarodnih priporočilih za preprečevanje financiranja terorizma, ki jih je izdala Projektna skupina za finančno ukrepanje.
6. Pogodbenici še naprej ustrezno sodelujeta za krepitev protiterorističnih zmogljivosti drugih držav na področju preprečevanja in odkrivanja terorističnih dejavnosti ter odzivanja nanje.

ČLEN 7

Sodelovanje pri spodbujanju mednarodnega miru in stabilnosti

Pogodbenici pri uresničevanju skupnih interesov v okviru spodbujanja mednarodnega miru in varnosti ter učinkovitih multilateralnih institucij in politik:

- (a) nadaljujeta prizadevanja za nadaljnjo krepitev čezatlantske varnosti ob upoštevanju osrednje vloge obstoječe čezatlantske varnostne strukture med Evropo in Severno Ameriko;
- (b) krepita skupna prizadevanja v podporo kriznemu upravljanju in gradnji zmogljivosti ter izboljšujeta svoje sodelovanje na tem področju, tudi glede operacij in misij, ki jih izvaja EU. Pogodbenici si prizadevata lajšati sodelovanje v teh dejavnostih, med drugim z zgodnjimi posvetovanji in izmenjavo informacij o načrtovanju, če menita, da je to primerno.

ČLEN 8

Sodelovanje v multilateralnih, regionalnih in mednarodnih forumih ter organizacijah

1. Pogodbenici sta zavezani multilateralizmu ter prizadevanjem za izboljšanje učinkovitosti regionalnih in mednarodnih forumov in organizacij, kot so Združeni narodi ter njihove specializirane organizacije in agencije, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), Organizacija Severnoatlantske pogodbe (NATO), Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), ter drugih multilateralnih forumov.
2. Pogodbenici zagotavljata učinkovite mehanizme za posvetovanje ob robu multilateralnih forumov. V Združenih narodih poleg svojih obstoječih dialogov na področju človekovih pravic in demokracije vzpostavita trajne mehanizme za posvetovanje v okviru Sveta za človekove pravice, Generalne skupščine Združenih narodov ter uradov Združenih narodov na Dunaju in po potrebi v drugih organih, o katerih se dogovorita pogodbenici.
3. Pogodbenici si poleg tega prizadevata posvetovati se glede volitev, da zagotovita učinkovito zastopanost v multilateralnih organizacijah.

NASLOV IV

GOSPODARSKI IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

ČLEN 9

Dialog in vodilna svetovna vloga pri gospodarskih vprašanjih

Pogodbenici si ob spoznanju, da je mogoče vzdržno globalizacijo in večjo blaginjo doseči le z odprtim svetovnim gospodarstvom, ki temelji na tržnih načelih, učinkovitih predpisih in močnih svetovnih institucijah, prizadevata:

- (a) pokazati vodilno vlogo pri spodbujanju stabilnih gospodarskih politik in preudarnega finančnega upravljanja tako na nacionalni ravni kot v okviru regionalnih in mednarodnih prizadevanj;
- (b) voditi redni politični dialog na visoki ravni o makroekonomskih vprašanjih, po potrebi z vključitvijo predstavnikov centralnih bank, s ciljem sodelovanja pri vprašanjih skupnega interesa;
- (c) po potrebi spodbujati pravočasen in učinkovit dialog o svetovnih gospodarskih vprašanjih skupnega interesa ter krepiti medsebojno sodelovanje v multilateralnih organizacijah in forumih, v katerih sodelujeta, kot so OECD, skupini G-7 in G-20, Mednarodni denarni sklad (MDS), Svetovna banka in Svetovna trgovinska organizacija (STO).

ČLEN 10

Spodbujanje proste trgovine in krepitev naložb

1. Pogodbenici s sodelovanjem spodbujata trajnostno povečevanje in razvoj medsebojne trgovine in naložb v vzajemno korist, kot je določeno v celovitem gospodarskem in trgovinskem sporazumu.
2. Pogodbenici si prizadevata sodelovati za nadaljnjo krepitev STO kot najbolj učinkovitega okvira za močen, vključujoč in na pravilih temelječ svetovni trgovinski sistem.
3. Pogodbenici še naprej sodelujeta na carinskem področju.

ČLEN 11

Sodelovanje na davčnem področju

Pogodbenici z namenom krepite in razvoja medsebojnega gospodarskega sodelovanja spoštujeta in uporabljata načela dobrega upravljanja na davčnem področju, tj. preglednost, izmenjavo informacij in preprečevanje škodljivih davčnih praks, v okviru foruma OECD o škodljivih davčnih praksah in kodeksa ravnanja Unije na področju podjetniškega obdavčevanja. Prizadevata si sodelovati pri spodbujanju in izboljševanju izvajanja teh načel na mednarodni ravni.

ČLEN 12

Trajnostni razvoj

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da sta zavezani zadovoljevanju sedanjih potreb na način, ki ne ogroža potreb prihodnjih generacij. Strinjata se, da je spoštovanje načela trajnostnega razvoja pogoj za dolgoročno vzdržno gospodarsko rast.
2. Pogodbenici še naprej spodbujata odgovorno in učinkovito rabo virov ter ozaveščata o gospodarskih in družbenih stroških okoljske škode ter z njo povezanih posledic za dobrobit ljudi.
3. Pogodbenici z dialogom, izmenjavo dobrih praks, dobrim upravljanjem in stabilnim finančnim upravljanjem še naprej podpirata prizadevanja za spodbujanje trajnostnega razvoja.
4. Pogodbenici veže skupni cilj zmanjšanja revščine in podpiranja vključujočega gospodarskega razvoja po vsem svetu, za doseg tega cilja pa sodelujeta, kadar koli je to mogoče.
5. V ta namen pogodbenici vzpostavita redni politični dialog o razvojnem sodelovanju, da bi izboljšali usklajevanje politik o vprašanih skupnega interesa ter povečali kakovost in učinkovitost razvojnega sodelovanja v skladu z mednarodno sprejetimi načeli o učinkovitosti pomoči. Pogodbenici sodelujeta pri krepitvi odgovornosti in preglednosti s poudarkom na izboljšanju razvojnih rezultatov ter priznavata pomembnost vključevanja različnih akterjev, med drugim iz zasebnega sektorja in civilne družbe, v razvojno sodelovanje.

6. Pogodbenici priznavata pomen energetskega sektorja za gospodarsko blaginjo ter mednarodni mir in stabilnost. Strinjata se, da je treba izboljšati in razvejiti oskrbo z energijo, spodbujati inovacije in povečati energetske učinkovitost, da bi se povečale energetske možnosti, energetska varnost ter trajnostna in dostopna energija. Pogodbenici vodita dialog na visoki ravni o energiji ter z nadaljnjim sodelovanjem na dvostranski in večstranski ravni podpirata odprte in konkurenčne trge, izmenjujeta dobre prakse, spodbujata znanstveno osnovane in pregledne predpise ter razpravljata o možnostih sodelovanja na področju energetike.
7. Pogodbenici pripisujeta velik pomen zaščiti in ohranjanju okolja ter priznavata potrebo po visokih standardih okoljskega varstva, da bi se okolje ohranilo za prihodnje generacije.
8. Pogodbenici se zavedata globalne nevarnosti, ki jo predstavljajo podnebne spremembe, ter priznavata potrebo po takojšnjem in nadaljnjem ukrepanju za zmanjšanje izpustov, da bi se koncentracije toplogrednih plinov v ozračju ustalile na ravni, ki preprečuje nevarno antropogeno poseganje v podnebni sistem. Zlasti si prizadevata najti inovativne rešitve za ublažitev učinkov podnebnih sprememb in prilagajanje nanje. Pogodbenici priznavata globalno razsežnost tega izziva in še naprej podpirata mednarodna prizadevanja za pravičen, učinkovit, celovit in na pravilih temelječ režim na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), ki bi veljal za vse pogodbenice Konvencije, vključno s sodelovanjem pri nadaljnjih korakih glede pariškega sporazuma.
9. Pogodbenici vodita dialog na visoki ravni o okolju in podnebnih spremembah, da bi izmenjali dobre prakse ter spodbujali učinkovito in vključujoče sodelovanje pri vprašanju podnebnih sprememb ter pri drugih vprašanjih, ki se navezujejo na varstvo okolja.

10. Pogodbenici priznavata pomen dialoga in sodelovanja na dvostranski in večstranski ravni na področju zaposlovanja, socialnih zadev in dostojnega dela, zlasti v kontekstu globalizacije in demografskih sprememb. Prizadevata si spodbujati sodelovanje ter izmenjavo informacij in izkušenj pri vprašanjih s področja zaposlovanja in socialnih vprašanjih. Pogodbenici poleg tega potrjujeta svojo zavezanost spoštovanju, spodbujanju in uresničevanju mednarodno priznanih delovnih standardov, h katerim sta se zavezali, kot so standardi iz Deklaracije Mednarodne organizacije dela (MOD) o temeljnih načelih in pravicah pri delu, ki je bila sprejeta leta 1998, ter ukrepov na podlagi te deklaracije.

ČLEN 13

Dialog na drugih področjih skupnega interesa

Pogodbenici si ob priznavanju skupne zaveze k poglobitvi in razširitvi njune dolgoletne angažiranosti ter ob upoštevanju obstoječega sodelovanja prizadevata v ustreznih dvostranskih in večstranskih forumih spodbujati dialog med strokovnjaki ter izmenjavo dobrih praks na področjih skupnega interesa. Ta med drugim zajemajo kmetijstvo, ribištvo, mednarodno oceansko in pomorsko politiko, razvoj podeželja, mednarodni promet, zaposlovanje in vprašanja, povezana s polarnimi območji, vključno z znanostjo in tehnologijo. To lahko po potrebi vključuje tudi izmenjavo informacij o zakonodajnih, regulativnih in upravnih praksah ter o postopkih odločanja.

ČLEN 14

Dobrobit državljanov

1. Pogodbenici ob priznavanju pomembnosti razširitve in poglobitve njunega dialoga in sodelovanja pri vrsti vprašanj, ki vplivajo na dobrobit njunih državljanov ter svetovne skupnosti na splošno, spodbujata in lajšata dialog, posvetovanje in po možnosti sodelovanje pri obstoječih in novih vprašanjih skupnega interesa, ki vplivajo na dobrobit državljanov.
2. Pogodbenici priznavata pomembnost varstva potrošnikov ter spodbujata izmenjavo informacij in dobrih praks na tem področju.
3. Pogodbenici spodbujata medsebojno sodelovanje in izmenjavo informacij o svetovnih zdravstvenih vprašanjih ter o pripravljenosti in odzivu na izredne svetovne razmere s področja javnega zdravja.

ČLEN 15

Sodelovanje na področju znanja, raziskav, inovacij in komunikacijske tehnologije

1. Pogodbenici ob upoštevanju pomembnosti novega znanja za soočanje s svetovnimi izzivi še naprej spodbujata sodelovanje na področju znanosti, tehnologije, raziskav in inovacij.

2. Pogodbenici priznavata, da so informacijske in komunikacijske tehnologije ključni elementi moderne družbe in socialno-ekonomskega razvoja, ter si prizadevata sodelovati in po potrebi izmenjavati mnenja o nacionalnih, regionalnih in mednarodnih politikah na tem področju.
3. Pogodbenici priznavata, da je zagotavljanje varnosti in stabilnosti interneta ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic in svoboščin svetovni izziv, ter si prizadevata sodelovati na dvostranski in večstranski ravni v okviru dialoga ter izmenjav strokovnega znanja in izkušenj.
4. Pogodbenici priznavata, da ima uporaba vesoljskih sistemov vse pomembnejšo vlogo pri uresničevanju njihovih ciljev na področju socialno-ekonomske, okoljske in mednarodne politike. Še naprej krepi sodelovanje pri razvoju in uporabi opreme za vesoljske dejavnosti za podporo državljanov, podjetij in vladnih organizacij.
5. Pogodbenici si prizadevata nadaljevati sodelovanje na področju statistike, pri čemer poseben poudarek namenjata dejavnemu spodbujanju izmenjave dobrih praks in politik.

ČLEN 16

Spodbujanje raznolikosti kulturnih izrazov, izobraževanja in mladih ter medosebnih stikov

1. Pogodbenici sta ponosni na dolgoletne kulturne, jezikovne in tradicionalne vezi, ki so vzpostavile mostove razumevanja med njima. Čezatlantske vezi obstajajo na vseh ravneh državnega upravljanja in družbe ter imajo velik vpliv na celotno kanadsko in evropsko družbo. Pogodbenici si prizadevata te vezi krepiti in iskati nove načine za spodbujanje odnosov prek medosebnih stikov. Prizadevata si za izmenjavo mnenj prek nevladnih organizacij in možganskih trustov, ki združujejo mlade ter druge gospodarske in socialne partnerje, da bi te odnose razširili in poglobili ter obogatili izmenjavo idej pri iskanju rešitev za skupne izzive.
2. Pogodbenici priznavata obsežne odnose, ki so se z leti razvili med njima na področju znanosti, izobraževanja, športa, kulture, turizma in mobilnosti mladih, ter pozdravljata in po potrebi spodbujata nenehno sodelovanje pri razširjanju teh vezi.
3. Pogodbenici si prizadevata spodbujati raznolikost kulturnih izrazov, po potrebi tudi s spodbujanjem načel in ciljev Konvencije Unesca iz leta 2005 o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov.
4. Pogodbenici si po potrebi prizadevata spodbujati in lajšati izmenjave, sodelovanje ter dialog med njunimi kulturnimi ustanovami in strokovnjaki s kulturnega področja.

ČLEN 17

Odpornost na nesreče in obvladovanje izrednih razmer

Da bi pogodbenici prispevali k zmanjšanju posledic naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, ter povečanju odpornosti družbe in infrastrukture, potrjujeta skupno zavezanost spodbujanju ukrepov preprečevanja, pripravljenosti, odzivanja in obnove, po potrebi tudi prek sodelovanja na dvostranski in večstranski ravni.

NASLOV V

PRAVICA, SVOBODA IN VARNOST

ČLEN 18

Pravosodno sodelovanje

1. Pogodbenici si v okviru pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah prizadevata okrepiti obstoječe sodelovanje na področju vzajemne pravne pomoči in izročitev na podlagi zadevnih mednarodnih sporazumov. Poleg tega si v mejah svojih pooblastil in pristojnosti prizadevata krepiti obstoječe mehanizme in po potrebi preučita možnosti za razvoj novih mehanizmov, s katerimi bi se olajšalo mednarodno sodelovanje na tem področju. Če je primerno, lahko to vključuje pristop k zadevnim mednarodnim instrumentom in njihovo izvajanje ter tesnejše sodelovanje z Eurojustom.

2. Po potrebi pogodbenici v mejah svojih pristojnosti razvijata pravosodno sodelovanje v civilnih in gospodarskih zadevah, predvsem glede pogajanj, ratifikacije in izvajanja multilateralnih konvencij o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah, vključno s konvencijami Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu glede mednarodnega pravosodnega sodelovanja in sodnih postopkov ter zaščite otrok.

ČLEN 19

Sodelovanje v boju proti prepovedanim drogam

1. Pogodbenici v mejah svojih pooblastil in pristojnosti sodelujeta za zagotovitev uravnoteženega in celovitega pristopa k problematiki drog. Svoja prizadevanja osredotočita na:
- krepitev struktur za boj proti prepovedanim drogam;
 - zmanjšanje ponudbe prepovedanih drog, nedovoljenega prometa z njimi in povpraševanja po njih;
 - obravnavo zdravstvenih in socialnih posledic zlorabe prepovedanih drog ter
 - čim večjo učinkovitost struktur, namenjenih zmanjševanju preusmerjanja predhodnih kemičnih sestavin, ki se uporabljajo za nezakonito proizvodnjo mamil in psihotropnih snovi.

2. Pogodbenici sodelujeta za dosego teh ciljev ter, če je mogoče, usklajujeta programe tehnične pomoči in spodbujata države, ki še niso ratificirale ali še ne izvajajo obstoječih mednarodnih konvencij o nadzoru nad drogami, katerih pogodbenice so Unija ali države članice in Kanada, naj to storijo. Pogodbenici se pri svojem ukrepanju ravnata po splošno sprejetih načelih, ki so skladna z ustreznimi mednarodnimi konvencijami o nadzoru nad drogami, ter spoštujeta krovne cilje Politične deklaracije in Akcijskega načrta Združenih narodov iz leta 2009 o mednarodnem sodelovanju pri oblikovanju celovite in uravnotežene strategije za spoprijemanje s svetovno problematiko drog.

ČLEN 20

Sodelovanje organov kazenskega pregona ter boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji

1. Pogodbenici sta zavezani sodelovanju v boju proti organiziranemu, gospodarskemu in finančnemu kriminalu ter korupciji, ponarejanju, tihotapljenju in nezakonitim transakcijam ob spoštovanju vzajemnih mednarodnih obveznosti na tem področju, vključno z učinkovitim sodelovanjem pri izterjavi materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj korupcije.
2. Pogodbenici potrjujeta svojo zavezanost razvoju medsebojnega sodelovanja na področju kazenskega pregona, tudi v okviru nadaljnjega sodelovanja z Europolom.

3. Poleg tega si pogodbenici prizadevata sodelovati v okviru mednarodnih forumov, da bi po potrebi spodbujali ustrezno spoštovanje in izvajanje Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenih dopolnilnih protokolov, katerih pogodbenici sta obe.

4. Pogodbenici si prav tako po potrebi prizadevata spodbujati izvajanje Konvencije Združenih narodov proti korupciji, med drugim z delovanjem močnega revizijskega mehanizma, ob upoštevanju načel preglednosti in udeležbe civilne družbe.

ČLEN 21

Pranje denarja in financiranje terorizma

1. Pogodbenici priznavata potrebo po sodelovanju pri preprečevanju zlorabe njunih finančnih sistemov za pranje premoženjske koristi, pridobljene s katero koli vrsto kaznivega dejanja, vključno z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami in korupcijo, ter pri boju proti financiranju terorizma. To sodelovanje zajema tudi zaplembo materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj, na podlagi pravnih okvirov in zakonodaje pogodbenic.

2. Pogodbenici si v skladu s svojimi pravnimi okviri in zakonodajo izmenjata relevantne informacije ter izvajata ustrezne ukrepe za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, pri čemer se ravnata po priporočilih Projektne skupine za finančno ukrepanje in standardih, ki so jih sprejeli drugi ustrezni mednarodni organi, dejavni na tem področju.

ČLEN 22

Kibernetska kriminaliteta

1. Pogodbenici priznavata, da je kibernetska kriminaliteta globalen problem, na katerega se je treba odzvati globalno. V ta namen z izmenjavo informacij in praktičnega znanja na podlagi njunih pravnih okvirov in zakonodaje krepi sodelovanje pri preprečevanju kibernetske kriminalitete in boju proti njej. Po potrebi si prizadevata sodelovati pri zagotavljanju pomoči in podpore drugim državam pri razvoju učinkovitih zakonov, politik in praks za preprečevanje kibernetske kriminalitete in boj proti njej, kjer koli se že pojavi.
2. Pogodbenici si v skladu s svojimi pravnimi okviri in zakonodajo izmenjata informacije na področjih, kot so izobraževanje in usposabljanje preiskovalcev kibernetske kriminalitete, izvajanje preiskav kibernetske kriminalitete in digitalna forenzika.

ČLEN 23

Migracije, azil in upravljanje meja

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da sta zavezani sodelovanju in izmenjavi mnenj v okviru svojih zakonov in drugih predpisov na področju migracij (vključno z zakonitimi migracijami, nedovoljenimi migracijami, trgovino z ljudmi, migracijami in razvojem), azila, vključevanja, vizumov in upravljanja meja.

2. Pogodbenici imata skupni cilj, da bi vsi njuni državljani potovali med Unijo in Kanado brez vizumov. Pogodbenici sodelujeta in si po najboljših močeh prizadevata za čimprejšnjo uvedbo režima potovanj brez vizumov med njunima ozemljema za vse državljane z veljavnim potnim listom.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri preprečevanju in nadzoru nedovoljenih migracij. V ta namen:
- (a) Kanada na zahtevo posamezne države članice in, če ni drugače določeno v posebnem sporazumu, brez nadaljnjih formalnosti ponovno sprejme vse svoje državljane, ki se nezakonito zadržujejo na ozemlju te države članice;
 - (b) vsaka država članica na zahtevo Kanade in, če ni drugače določeno v posebnem sporazumu, brez nadaljnjih formalnosti ponovno sprejme vse svoje državljane, ki se nezakonito zadržujejo na ozemlju Kanade;
 - (c) države članice in Kanada svojim državljanom v ta namen zagotovijo ustrezne potne listine;
 - (d) si pogodbenici prizadevata začeti pogajanja za poseben sporazum, ki bi določal obveznosti glede ponovnega sprejema, vključno s ponovnim sprejemom državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva.

ČLEN 24

Konzularna zaščita

1. Kanada dovoli državljanom Unije, da uživajo zaščito diplomatskih in konzularnih predstavništev katere koli države članice, če država članica njihovega državljanstva nima dostopnega stalnega predstavništva v Kanadi.
2. Države članice dovolijo kanadskim državljanom, da na ozemlju katere koli države članice, na katerem Kanada nima dostopnega stalnega predstavništva, uživajo zaščito diplomatskih in konzularnih predstavništev katere koli druge države, ki jo imenuje Kanada.
3. Z odstavkoma 1 in 2 se pogodbenici odpovedujeta kakršnim koli zahtevam za prigrasitev in odobritev, ki bi se sicer lahko uporabile z namenom, da se državljanom Unije ali Kanade omogoči zastopanje po državi, ki ni država njihovega državljanstva.
4. Pogodbenici vsako leto pregledata upravno delovanje odstavkov 1 in 2.

ČLEN 25

Varstvo osebnih podatkov

1. Pogodbenici priznavata potrebo po varstvu osebnih podatkov in si prizadevata sodelovati pri spodbujanju visokih mednarodnih standardov.
2. Pogodbenici priznavata pomembnost varstva temeljnih pravic in svoboščin, vključno s pravico do zasebnosti v povezavi z varstvom osebnih podatkov. V ta namen se zavezujeta, da bosta v okviru svojih zakonov in drugih predpisov spoštovali obveznosti, ki sta jih sprejeli v zvezi s temi pravicami, kar velja tudi za njune dejavnosti za preprečevanje terorizma in boj proti njemu ter drugim hujšim kaznivim dejanjem, ki so transnacionalna po svoji naravi, vključno z organiziranim kriminalom.
3. Pogodbenici v okviru svojih zakonov in drugih predpisov še naprej sodelujeta na dvostranski in večstranski ravni prek dialoga ter po potrebi z izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

NASLOV VI

POLITIČNI DIALOG IN MEHANIZMI POSVETOVANJA

ČLEN 26

Politični dialog

Pogodbenici si prizadevata na učinkovit in pragmatičen način okrepiti medsebojni dialog in posvetovanja, da bi podprli razvoj njunega partnerstva, poglobili medsebojne odnose ter v okviru multilateralnih prizadevanj spodbujali skupne interese in vrednote.

ČLEN 27

Mehanizmi posvetovanja

1. Pogodbenici vzpostavita dialog v obliki stalnih stikov, izmenjav in posvetovanj, ki vključujejo naslednje:
 - (a) srečanja na vrhu na ravni voditeljev držav ali vlad, ki jih Unija in Kanada organizirata letno ali v medsebojnem dogovoru ter jih gostita izmenično;
 - (b) srečanja na ravni zunanjih ministrov;

- (c) posvetovanja na ministrski ravni o vprašanjih skupnega interesa, ki se dotikajo različnih politik;
- (d) posvetovanja na ravni visokih uradnikov in na delovni ravni o vprašanjih skupnega interesa ali informativne sestanke in sodelovanje pri pomembnem razvoju dogodkov v pogodbenicah ali mednarodnih dogodkov;
- (e) spodbujanje izmenjave delegacij med Evropskim parlamentom in parlamentom Kanade.

2. Skupni ministrski odbor

- (a) Ustanovi se skupni ministrski odbor.
- (b) Skupni ministrski odbor:
 - (i) nadomesti Čezatlantski dialog;
 - (ii) sopedredujeta mu minister za zunanje zadeve Kanade ter visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko;
 - (iii) se sestaja letno ali, če okoliščine tako zahtevajo, po medsebojnem dogovoru;
 - (iv) sprejme svoj program in poslovnik;
 - (v) sprejema odločitve, ki jih odobrita obe pogodbenici;

(vi) prejme letno poročilo o stanju odnosov, ki ga pripravi Skupni odbor za sodelovanje, in izda s tem povezana priporočila o delu Skupnega odbora za sodelovanje, vključno z novimi področji za prihodnje sodelovanje in reševanjem morebitnih sporov v zvezi z izvajanjem tega sporazuma;

(vii) sestavljajo predstavniki pogodbenic.

3. Skupni odbor za sodelovanje

(a) Pogodbenici ustanovita Skupni odbor za sodelovanje.

(b) Pogodbenici zagotovita, da Skupni odbor za sodelovanje:

(i) daje priporočila za prioritete glede sodelovanja med pogodbenicama;

(ii) spremlja razvoj strateških odnosov med pogodbenicama;

(iii) izmenjuje mnenja in daje predloge o vprašanjih skupnega interesa;

(iv) daje priporočila za doseganje večje učinkovitosti, uspešnosti in sinergij pri sodelovanju med pogodbenicama;

(v) zagotavlja pravilno delovanje tega sporazuma;

- (vi) v skladu z odstavkom 2(b)(vi) tega člena pripravi letno poročilo o stanju odnosov za skupni ministrski odbor, ki ga pogodbenici objavita;
 - (vii) ustrezno obravnava vse zadeve, ki mu jih pogodbenici predložita na podlagi tega sporazuma;
 - (viii) ustanovi pododbore, ki mu pomagajo pri opravljanju njegovih dolžnosti. Vendar pa ti pododbori ne bi smeli podvajati organov, ki so že bili ustanovljeni na podlagi drugih sporazumov med pogodbenicama;
 - (ix) prouči primere, v katerih posamezna pogodbenica meni, da so ali bi lahko postopki odločanja na področjih sodelovanja, ki niso urejeni s posebnim sporazumom, negativno vplivali na njene interese.
- (c) Pogodbenici zagotovita, da se Skupni odbor za sodelovanje sestane enkrat letno izmenično v Uniji in Kanadi, da se na zahtevo ene od pogodbenic skličejo posebne seje Skupnega odbora za sodelovanje, da Skupnemu odboru za sodelovanje sopredsedujeta en visok uradnik iz Kanade in en visok uradnik iz Unije ter se da odbor dogovori o svojem mandatu, vključno z udeležbo opazovalcev.
- (d) Skupni odbor za sodelovanje sestavljajo predstavniki pogodbenic, pri določanju ravni sodelovanja pa se ustrezno spodbuja načelo učinkovitosti in gospodarnosti.
- (e) Pogodbenici se strinjata, da lahko Skupni odbor za sodelovanje v okviru stalnega in celovitega pregleda stanja odnosov med pogodbenicama od odborov in podobnih organov, ustanovljenih na podlagi obstoječih dvostranskih sporazumov med pogodbenicama, zahteva, da mu redno poročajo o svojih dejavnostih.

ČLEN 28

Izpolnjevanje obveznosti

1. Pogodbenici v duhu medsebojnega spoštovanja in sodelovanja, ki je temelj tega sporazuma, sprejmeta vse splošne ali posebne ukrepe, ki so potrebni za izpolnjevanje njunih obveznosti iz tega sporazuma.
2. Če se pri izvajanju ali razlagi tega sporazuma pojavijo vprašanja ali razhajanja, pogodbenici okrepita prizadevanja, da bi s posvetovanjem in sodelovanjem zadevna vprašanja rešili pravočasno in sporazumno. Na zahtevo posamezne pogodbenice se vprašanja ali primeri razhajanja predložijo Skupnemu odboru za sodelovanje, ki o njih podrobneje razpravlja in jih preuči. Pogodbenici se lahko skupaj odločita tudi, da bosta ta vprašanja predložili posebnim pododborom, ki poročajo Skupnemu odboru za sodelovanje. Pogodbenici zagotovita, da se Skupni odbor za sodelovanje ali imenovani pododbori sestanejo v razumnem roku, da lahko prek zgodnjega obveščanja, temeljite preučitve dejstev, po potrebi vključno s strokovnimi nasveti in znanstvenimi dokazi, ter učinkovitim dialogom razrešijo morebitna razhajanja pri izvajanju ali razlagi tega sporazuma.
3. Pogodbenici ob ponovni potrditvi močne zavezanosti človekovim pravicam in neširjenju orožja menita, da se posebno resna in pomembna kršitev obveznosti iz členov 2(1) in 3(2) lahko šteje za posebno nujen primer. Pogodbenici menita, da „posebno resna in pomembna kršitev“ določb člena 2(1) nastopi v razmerah izredne teže in narave, kot so državni udar ali huda kazniva dejanja, ki ogrožajo mir, varnost in dobrobit mednarodne skupnosti.

4. Kadar se lahko razmere v tretji državi zaradi njihove teže in narave štejejo za enakovredne posebno nujnemu primeru, si pogodbenici prizadevata izvesti urgentna posvetovanja, ki jih lahko zahteva katera koli od njiju, da izmenjata mnenja o razmerah in preučita možne odzive.
5. Če kljub majhni verjetnosti posebno nujen primer nepričakovano nastopi na ozemlju ene od pogodbenic, lahko katera koli pogodbenica zadevo predloži skupnemu ministrskemu odboru. Skupni ministrski odbor lahko zaprosi Skupni odbor za sodelovanje, naj v 15 dneh izvede urgentna posvetovanja. Pogodbenici zagotovita relevantne informacije in dokaze, ki so potrebni za temeljito proučitev ter pravočasno in učinkovito rešitev posebno nujnega primera. Če Skupnemu odboru za sodelovanje ne uspe razrešiti zadevnih razmer, lahko zadevo predloži Skupnemu odboru ministrov za obravnavo po nujnem postopku.
6. (a) V posebno nujnem primeru, ki ga skupni ministrski odbor ne more razrešiti, se lahko posamezna pogodbenica odloči za prekinitev izvajanja določb tega sporazuma. V Uniji se odločitev o prekinitvi izvajanja sprejme s soglasjem. V Kanadi odločitev o prekinitvi izvajanja sprejme kanadska vlada v skladu s kanadskimi zakoni in drugimi predpisi. Pogodbenica o takšni odločitvi nemudoma pisno obvesti drugo pogodbenico, odločitev pa uporablja najmanj tako dolgo, kot je potrebno za razrešitev zadeve na način, ki je sprejemljiv za obe pogodbenici.
- (b) Pogodbenici nenehno spremljata razvoj razmer, ki so bile podlaga za navedeno odločitev in ki bi lahko bile podlaga tudi za druge ustrezne ukrepe zunaj okvira tega sporazuma. Pogodbenica, ki se odloči za prekinitev ali za druge ukrepe, te odpravi takoj, ko je to utemeljeno.

7. Poleg tega pogodbenici priznavata, da je posebno resna in pomembna kršitev človekovih pravic ali zavez glede neširjenja orožja, kot je določena v odstavku 3, lahko razlog za prenehanje Celovitega gospodarskega in trgovinskega sporazuma med EU in Kanado v skladu s členom 30.9 navedenega sporazuma.

8. Ta sporazum ne vpliva na razlago ali uporabo drugih sporazumov med pogodbenicama. Zlasti določbe o reševanju sporov iz tega sporazuma v ničemer ne posegajo v določbe o reševanju sporov iz drugih sporazumov med pogodbenicama ali jih nadomeščajo.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

ČLEN 29

Varnost in razkritje informacij

1. Ta sporazum se ne razlaga na način, ki bi posegal v zakone in druge predpise Unije, držav članic ali Kanade o dostopu javnosti do uradnih dokumentov.
2. Ta sporazum se ne razlaga kot zahteva, da posamezna pogodbenica zagotovi kakršne koli informacije, če meni, da je razkritje zadevnih informacij v nasprotju z njenimi bistvenimi varnostnimi interesi.

ČLEN 30

Začetek veljavnosti in prenehanje

1. Pogodbenici se medsebojno obvestita o zaključku notranjih postopkih, potrebnih za začetek veljavnosti tega sporazuma. Ta sporazum začne veljati prvi dan meseca, ki sledi datumu zadnjega uradnega obvestila.
2. Ne glede na odstavek 1 Unija in Kanada začasno uporabljata dele tega sporazuma, kakor je določeno v tem odstavku, do začetka njegove veljavnosti ter v skladu z njunimi notranjimi postopki in zakonodajo, ki se uporablja.

Sporazum se začne začasno uporabljati prvi dan drugega meseca, ki sledi datumu, ko se Unija in Kanada uradno medsebojno obvestita o naslednjem:

- (a) Unija uradno obvesti Kanado o zaključku v ta namen potrebnih notranjih postopkov in navede dele Sporazuma, ki se začasno uporabljajo, in
 - (b) Kanada uradno obvesti Unijo o zaključku v ta namen potrebnih notranjih postopkov in potrdi, da soglaša z deli Sporazuma, ki se začasno uporabljajo.
3. Posamezna pogodbenica lahko ta sporazum odpove s pisnim uradnim obvestilom drugi pogodbenici. Odpoved začne veljati šest mesecev po uradnem obvestilu.

ČLEN 31

Sprememba

Pogodbenici lahko ta sporazum spremenita s pisnim soglasjem. Sprememba začne veljati prvi dan meseca, ki sledi datumu zadnjega uradnega obvestila, s katerim se pogodbenici uradno obvestita o zaključku vseh notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti spremembe.

ČLEN 32

Uradna obvestila

Pogodbenici vsa uradna obvestila v skladu s členoma 30 in 31 predložita generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije in kanadskemu ministrstvu za zunanje zadeve, trgovino in razvoj ali njihovima naslednikoma.

ČLEN 33

Ozemeljska uporaba

Ta sporazum se na eni strani uporablja za ozemlja, za katera se uporabljajo pogodbe, na katerih temelji Evropska unija, in sicer v skladu s pogoji iz navedenih pogodb, ter na drugi strani za Kanado.

ČLEN 34

Opredelitev pogodbenic

V tem sporazumu izraz „pogodbenici“ pomeni Evropsko unijo ali njene države članice oziroma Evropsko unijo in njene države članice v skladu z njihovimi pooblastili na eni strani ter Kanado na drugi strani.

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so vsa besedila enako verodostojna.

V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani, ki so za to pravilno pooblaščen, podpisali ta sporazum.